

Toimintakertomus 2023

Raahen kaupungin vammaisneuvosto on kaupungin ja sen alueella toimivien vammaisten henkilöiden, heidän omaistensa ja vammaisjärjestöjen yhteiselin kaupungissa.

Vammaisneuvoston tehtävänä on

1. Edistää viranomaisten, vammaisten henkilöiden ja vammaisjärjestöjen yhteistoimintaa Raahen kaupungissa.
2. Lisätä tietoa ja ymmärrystä vammaisten henkilöiden tarpeista ja elinolosuhteista.
3. Edistää kunnan yleisiin oloihin vaikuttavaa kunnallista päätöksentekoa vammaisten kannalta.
4. Edistää vammaisten henkilöiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnalliseen päätöksentekoon.
5. Edistää vammaisten henkilöiden tasa-arvoista osallistumista yhteiskunnan eri toimintoihin, kuten koulutukseen, työhön, asumiseen, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin, kulttuuriin ja vapaa-aikaan.
6. Edistää vammaispalvelujen tilannetta ja kehittymistä kaupungin alueella, ja seurata vammaispoliittisen ohjelman toteutumista.
7. Tehdä aloitteita ja esityksiä sekä antaa lausuntoja kunnan eri viranomaisille vammaisten näkökulmasta.
8. Tiedottaa käsittelemistään asioista.
9. Laatia vuosittain selvitys toiminnastaan.
10. Antaa lausuntoja tavoitteena saada liikenneväylät, julkiset tilat yms. soveltumaan entistä paremmin ikäihmisten, vammaisten ja sairaiden tarpeisiin. Vanhusneuvoston edustaja edustaa vammaisneuvostoa ympäristösuunnittelua koskevissa asioissa.

11. Nimetä henkilö Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvostoon.

Vammaisneuvoston kokoonpano

Vammaisneuvosto 2022–2023

Raahen Tienoon Keliakiayhdistys ry
Raahen Seudun reumayhdistys ry
Raahen Psykye ry
Raahen Alueen Kuulo ry
Raahen Seudun Diabetesyhdistys ry
Raahen seudun muistiyhdistys ry
Raahen Seudun Kehitysvammaisten Tuki ry
Pohjois-Pohjanmaan Näkövammaiset, Raahen kerho
Pohjois-Suomen Syöpäyhdistys, Raahen osasto
Raahen Seudun Invalidit ry
Raahen Seudun Hengitysyhdistys ry
Raahen alueen sydänyhdistys ry
Vihannin Reuma ja Tules ry
Kaupunginhallituksen edustaja
Kehittämislautakunnan edustaja
Tulevaisuuslautakunnan edustaja
Rakennetun ympäristön lautakunnan edustaja
Puheenjohtaja
Sihteeri
Raahen kaupungin hyvinvointikoordinaattori

Jäsen

Pirkko Maaninen
Marjatta Toivola
Sirpa Hiitola
Irmeli Rosselló Ramón
Kari Pietilä
Riitta Majava
Helmi Ervasti
Pentti Aalto
Irene Krankkala
Juhani Lattunen
Liisa Lukkarinen
Raija Siponen
Aino Nikula
Elias Tornberg
Kristiina Mutka-Leinonen
Kirsi Kotisaari
Markus Mattila
Riitta Majava
Annekristiina Tuovinen
Elina Kattilakoski

Varajäsen

Ritva Oinas
Tarja Suvanto
Eija Arvola
Leila Pakarinen
Marjaliisa Jylhä
Riitta-Maija Viitamaa
Kaarina Pehkonen
Marja-Leena Hiltunen
Terttu Koski
Juha Härkönen
Marja Mämmelä
Oili Kinnunen
Päivi Perttu
Pekka Poukkula
Pirkko Ahokas-Tuohinto
Aleksi Honka
Arvo Lomamaa
Irmeli Rossello

Vammaisneuvosto kokoontui vuonna 2023 neljä kertaa.

Nimitykset Puheenjohtajana toimi Riitta Majava ja sihteerinä Annekristiina Tuovinen.

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen vammaisneuvoston jäsen on vammaisneuvoston jäsen Kari Pietilä ja varalla Leila Pakarinen.

Vammaisneuvosto nimesi edustajakseen Aino Nikulan Raahen kaupungin liikumisohjelmaan 2029.

Valittiin vammais- ja vanhusneuvoston virkistystoimikuntaan Irmeli Rossellò Ramón, Liisa Lukkarinen ja Marjatta Toivola.

Valittiin työryhmä työstämään Raahen kaupungin vammaispoliittista ohjelmaa. Työryhmään valittiin puheenjohtajaksi Riitta Majava, sihteeriksi

Annekristiina Tuovinen, jäseniksi Ritva Oinas, Marjatta Toivola, Kari Pietilä, Kirsi Kotisaari ja kaupunginhallituksen edustajaksi Elias Tornberg. Anu Mattila valittiin 1.6.2023 kaupunginhallituksen puheenjohtajana ja Pohteen aluehallituksen jäsenenä edustamaan työryhmään Pohdetta.

Defibrilaattoreiden hankintahaaste

Sydänliiton sydänturvallinen Suomi-verkkopalvelun mukaan Raahen sydänturvallisuuden tilanne oli valtakunnallisesti heikolla tasolla. Verkkopalvelun mukaan Raahen alueella on liian vähän defibrilaattoreita käytettävissä. Raahen vammaisneuvosto haastoi Raahen yrittäjät, Raahen kaupungin, Raahen seurakunnan ja sekä muut toimijat mukaan saavuttamaan defibrillaattorien määrän hyvälle valtakunnalliselle tasolle. Aloitteen asiasta teki vammaisneuvoston jäsen Kari Pietilä.

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Riitta Majava laati seuraavan tiedotteen:

”Sydänliiton ”Sydänturvallinen Suomi” -verkkopalvelun mukaan Raahen kaupungin sydänturvallisuuden tilanne on valtakunnallisesti heikolla tasolla. Sydänturvallisuutta mitataan defibrillaattorien eli sydäniskureiden määrällä, niiden sijoittamisella, sepelvaltimotauti-indeksillä sekä ensiapukoulutusten (SPR) määrällä 1000 asukasta kohden.

Verkkopalvelun mukaan Raahen kaupungin alueella on vain 26 kpl (10.7 kpl/1000 asukasta) defibrillaattoreita käytettävissä. Tämä on valtakunnallisesti arvioitaessa heikko taso. Raahen kaupungin vammaisneuvosto on tilanteesta huolissaan ja haastaa Raahen kaupungin, Raahen yrittäjät, Raahen seurakunnan, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen, kauppaketjut, yhdistykset sekä muut toimijat mukaan saavuttamaan defibrillaattorien määrän hyvälle valtakunnalliselle tasolle Raahen alueella. Vammaisneuvoston jäsen Kari Pietilä toimii aloitteen tekijänä.

Defibrillaattorit tulisi sijoittaa etenkin julkisiin tiloihin, joissa ihmiset kulkevat paljon ja joissa ne ovat saatavilla ympäri vuorokauden.

Lisätietoa sydänturvallisuudesta sekä sydänturvallisuutta kuvaava mittaristo löytyy osoitteesta <https://sydanturvallinenensuomi.sydan.fi>

Sivulla voi ilmoittaa myös uusista defibrillaattoreista ja niiden sijainneista.

Raahen kaupungin vammaisneuvosto

Lisätietoja: Puheenjohtaja Riitta Majava”

Tiedote on ollut esillä Raahen kaupungin ajankohtaista-osiossa, Raahen kaupungin facebook-sivuilla sekä se on lähetetty sähköpostitse 10.3. seuraaviin kanaviin: toimitus@raahenseutu.fi, toimitus@radiopooki.fi, toimitus@seutumajakka.fi, raahenseurakunta@evl.fi, kirjaamo@raahe.fi

Raahen seutu ja Raahen kaupunki ovat tehneet jutun Markku Asikkalasta, joka on saanut avun defibrillaattorista. Raahen kaupungin vammaisneuvosto on tilannut tiedotteen Kirsti Vahakankaalta. Tiedote on julkaistu Raahen kaupungin ajankohtaista sivulla sekä Raahen kaupungin facebook-sivuilla.

Iskureiden määrä oli haasteen aloitushetkellä 23 ja tilanne 9.2.2024 on 29 kappaletta. Määrä on noussut kuudella kappaleella vuoden aikana. Tilanne on edelleen heikolla tasolla valtakunnallisesti.

Vammaispoliittinen työryhmä

Vammaispoliittinen työryhmä aloitti Vammaispoliittisen ohjelman työstämisen 21.3.2023. Ohjelmaa työstettiin marraskuuhun 2023 saakka. Ohjelman julkaisu on alkuvuodesta 2024.

Vammaispoliittisen ohjelman runkona käytetään 12/2022 valmistunutta Raahen kaupunkistrategiaa.

17..4.2023 Raahen kaupungin vammaisneuvoston Vampol-työryhmä on käsitellyt kiireellisenä kokouksessaan Pohteen tarpeenmukaisten sosiaali- ja terveyskeskusten luonnosta

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Riitta Majava on antanut kysymyksiin seuraavat vastaukset vammaisneuvoston vammaispoliittisen työryhmän puolesta:

Mikä on näkemyksenne yksiköihin, joiden palveluvalikoimaa ja tuottamistapaa esitetään lausuntomateriaalissa arvioitavaksi?

Vihannin terveysaseman säilyttäminen on tärkeää. Vihannin kaupunginosassa asuu paljon iäkkäitä henkilöitä sekä kirkonkylällä että sivukylillä. Kulkeminen Raahen terveyskeskukseen olisi hankalaa ja kallista. Julkinen

liikenne kulkee alueella pääasiassa koululaisten aikataulujen mukaisesti. Bussipysäkkejä ei juuri ole terveyskeskusten välittömässä läheisyydessä. Tämän takia julkinen liikenne ei ole todellinen vaihtoehto omalle autolle tai taksille.

Vihannin terveysaseman, apteekin, Attendo Juhannusruusun sekä kotihoiton yhteistyö on sujuvaa, joustavaa ja tieto kulkee esteittä ikäihmisten asioiden hoidossa. Terveysaseman lakkauttaminen vaikeuttaisi huomattavasti tätä yhteistyötä.

Raahessa on alueen korkein mielenterveysindeksi, joka on selvästi maan keskitasoa korkeampi. Raahen psykiatrisen vuodeosaston lakkauttaminen on ristiriidassa tämän tiedon kanssa. On yleisessä tiedossa, että mm. Oulun psykiatriset osastot toimivat jo nyt ylikuormitettuina, joten pääsy hoidon piiriin tulee olemaan entistä vaikeampaa Raahen osaston lakkauttamisen myötä.

Miten sosiaali- ja terveyskeskuksen tulisi paikallisesti toimia, jotta se vastaa asukkaiden palvelutarvetta?

Sosiaali- ja terveyskeskuksissa tulisi olla riittävästi henkilökuntaa, jotta asukkaiden palvelutarpeisiin voidaan vastata. Mm. yli 65-vuotiaiden ikäihmisten palveluohjauksessa tulisi olla riittävästi henkilöstöresursseja, jotta ikäihmisten palvelutarpeen arviot voidaan tehdä riittävän ajoissa ja ikäihmiset saavat tarvittavat palvelut kotiinsa silloin, kun niille on tarve. Tämä tukee kotona asumista ja ennaltaehkäisee ennen aikaista yhteiskunnalle kalliiseen laitosasumiseen päätymistä.

Kalajoella (26,6 %), Raahessa (26,6 %) sekä Pyhäjoella (29,3 %) on alueen keskiarvoa korkeampi 65 vuotta täyttäneiden osuus. Tämä näkyy ikäihmisten palvelutarpeenarvioinnin määrässä. Sosiaalihuollon että vanhustenhuollon osalta palvelutarpeet on merkittävät verrattuna koko maan keskimääräiseen tilanteeseen.

Mitkä ovat tärkeimpiä keinoja henkilöstön saatavuuden turvaamiseksi Pohjois-Pohjanmaalla?

Henkilöstön saatavuutta voidaan parantaa nostamalla tehtäväkohtaisia palkkoja. Myös palkkausbonus lisäisi kiinnostusta työpaikkoja kohtaan.

Työntekijöiden työhyvinvointiin panostamalla, työmäärän kohtuullistamisella sekä takaamalla esihenkilöiden tuki työntekijöille vähentävät henkilöstön vaihtuvuutta.

Vammaisten ja vanhusten yhteinen virkistyspäivä Ruiskuhuoneella 27.5.2023

Virkistystoimikunta järjesti vanhusten ja vammaisten yhteisen virkistyspäivän Ruiskuhuoneella.

Ohjelma:

Vanhus- ja vammaisjärjestöjen yhteinen virkistyspäivä lauantaina 27.5.2023 klo 11 alkaen!

Paikka: Ruiskuhuone, Bruuta, Rantakatu 37

Kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen toivottaa vieraat tervetulleiksi.

Ohjelmassa kettingin-, hevosenkengän- ja tikanheittoa, sauvakävelyä (omat sauvat mukaan), palkintojenjakoa, makkaranpaistoa sekä hauskaa yhdessäoloa.

Mukana myös Leila Riihijärvi soittamassa ja laulattamassa.

Tarjolla lohikeittoa (+vegaaninen ja gluteeniton vaihtoehto), kahvia ja pullaa.

Ilmoittautuminen ruoka-aineallergioineen oman yhdistyksen yhteyshenkilölle 18.5. mennessä.

Jokainen järjestö järjestää kimpakyyditykset jäsenilleen.

Tilaisuuteen oli ilmoittautuneita 165 henkilöä.

Vammaisten ja vanhusten yhteinen tilaisuus Raahesalissa 1.10.2023

Vammaisneuvosto päätti, että järjestetään yhdessä vanhusneuvoston kanssa Raahesalissa su 1.10. klo 13–15 tilaisuus, jonne kutsutaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen aluevaltuuston ja -hallituksen raahelaisjäsenet esittelemään Pohteen toimintaa. Tilaisuudessa vammaisneuvosto

halusi kuulla, miten Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen toteutuminen on tapahtunut Raahessa, mitä vaikutuksia Pohteella on ollut raahelaisille vammaisille henkilöille suunnattujen palvelujen saatavuudessa ja laadussa? Tilaisuus järjestettiin osana vanhustenviikon ohjelmaa, tilaisuudessa oli läsnä noin 160 henkilöä.

Vammaisten ja vanhusten yhteinen juhla

Ohjelma

Tervehdyssanat, vanhusneuvoston edustaja ja tilaisuuden juontaja Paavo Törmi

Tilaisuuden avaus, Raahen kaupunginjohtaja Leena Mikkola-Riekkinen

Maria Vinberg, lauluesitys: musiikkia näytelmästä Myrskyluodon Maija (säv. Matti Puurtinen)

”Ihmisarvoinen elämä Pohjois-Pohjanmaalla” Päivi Uusimäki, Pohde vammaispalvelujen palvelualuejohtaja

Maria Vinberg, lauluesitys: Myrskyluodon Maija (säv. Lasse Mårtenson)

Väliaikakahvit klo 14–14.30

Raahen naisvoimistelijoiden esitys

”Kaikkien yhteinen Raahe” Anu Mattila, Raahen kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Paneelikeskustelu

Paneelikeskustelua johtaa vanhusneuvoston edustaja Paavo Törmi

Miten Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen toteutuminen on tapahtunut Raahessa?

Mitä vaikutuksia Pohteella on ollut raahelaisille vanhuksille ja vammaisille henkilöille suunnattujen palvelujen saatavuudessa ja laadussa?

Vastaajina raahelaiset Pohteen aluehallituksen ja -valtuuston jäsenet Pekka Poukkula, Anu Mattila ja Tarja Ollanketo. Yleisö voi esittää kysymyksiä.

Kiitossanat

Vammaisneuvoston puheenjohtaja Riitta Majava

Vanhusneuvoston puheenjohtaja Kauko Lumiaho

Induktiosilmukan käyttö

Vammaisneuvosto muistutti myös induktiosilmukoiden määrän lisäämistä julkisissa tiloissa, kuulokojeen opastamisen ja koulutuksen lisäämistä sekä tuoksuttomuuden korostamista eri tapahtuma- ja liikuntapaikoissa, kuten esimerkiksi uimahalli. Tämä huomioitiin myös vammaispoliittisessa ohjelmassa. Lisäksi päätettiin, että Raahen kuuloyhdistys tarjoittaa missä tarvitaan lisää induktiosilmukoita.

Kyyti-Pekan ja Kyyti-Fiian palvelujen markkinointi

Vammaisneuvosto muistutti joukkoliikenteen markkinoinnin ja informoinnin tärkeydestä. Kyyti-Pekan ja Kyyti-Fiian palveluja tulee markkinoida ja esitteitä kaivataan. Myös tuoksuttomuutta autoissa kaivataan.

Liikuntapalveluiden markkinointi

Liikuntapalvelujen osalta kaivataan vammaisille suunnatuista liikuntapalveluista informointia ja markkinointia.

Vammaisneuvostossa vierailleet esittelijät

Kansalaistoiminnan ja osallisuuden päällikkö Ari Pietarinen sekä järjestöyhdyshenkilö Katja Yli-Hukka kertovat järjestötoiminnan mahdollisuuksista, kansalaistoiminnasta ja lähidemokratiasta Raahessa.

Joukkoliikennesuunnittelija Anna-Kaisa Vimpari kertoi Kyyti-Pekan ja Kyyti-Fiian palveluista sekä liikuntapalvelupäällikkö Toni Ojala liikuntatoimen palveluista.

Nousevan Rannikkoseudun edustaja Nina Kurunlahti kävi esittelemään vammaisneuvostolle millaisia tukia yhdistykset voivat hakea Nousevalta Rannikkoseudulta eli Norsulta.

Raahen kaupungin hyvinvointikoordinaattori Elina Kattilakoski kertoi tehtävistään Raahen kaupungin hyvinvointikoordinaattorina sekä esitteli yhteistyötä Pohteen kanssa. Useissa kunnissa hyvinvointikoordinaattori toimii vammaisneuvostossa.